

Hamza (Orhan Kemal'in "Vukuat Var" adlı Romanı) Uyumsuz

Karakter Güllü'nün abisi olan Hamza, babası gibi acımasız, duygusuz ve zorba biridir. Kız kardeşi ile aynı fabrikada çalışır. Her ne kadar kendini babası gibi kabadayı olarak görsün de para için kabadayı görünmekten dahi vazgeçebilecek kadar da pısrık biridir. Erkekliğini ispat gereği duyar ve bunu fabrika sahibinin karısı ile birlikte olarak herkese söyleyerek gösterir. Yaşlılarına gösteriş yaptığını düşünen ahlaksız ve yozlaşmış bir gençtir. Babasının da desteğini alan Hamza, oldukça şımarık bir şekilde yetişir. Kendine pek güveni olmayan Hamza, Reşit'in ve babasının baskısı ile Kemal'i öldürdüğünde hapse düşer. Orada kendini gösteremeyince mecburen itaat etmeye yeniden odaklanır. Güçlü karşısında susmaya ve ezilmeye mahkûm olan Hamza, kız kardeşinin çiftliğe gitmeyi kabul ettiğini öğrenince mahpus günlerini daha mutlu bir şekilde geçirir.

Aktiviteler Babası, Memo, Berber Reşit ve Hamza kahvede birlikte oturur, rakı içer, sohbet ederler. Kimi zaman Hamza babasına adıyla hitap eder. Kemal'i öldürmesi istendiği günlerde eve geç gider, her gece kebabçıda şarap içerek düşünür, eve bisiklet ile gelir. Kemal'i öldürdüğü için hapse düşer.

ÖRNEK ANILAR

Ahlaksız Çalıştığı fabrika müdürünün karısı ile ilişki yaşayan Hamza'nın bununla övünmesi ve gurur duyması kendisinin ahlaki düşünce yapısını gösterir. Yaşadığı çarpık ilişkiden de maddi kazanç sağlamayı da ihmal etmez. Kendinden yaşça büyük olmasına rağmen onunla olmak Hamza'ya yanlış gelmez: "Benim yasım küçük heye amma aklım büyük. Ben bugüne bugün fabrika müdürünün avradıymın... benim yaşlılarımın hangisi öyle zengin bir avradı benim gibi ovucunun içine almış? Alamaz. Neden? Çünkü... Alamaz da onun için. Avrada değil tabanca, ol desem bir iki demez!"

Kavgacı Kendini üst gören, efelenen Hamza, herhangi bir ortamda insanlara kafa tutarak korkusuz olduğunu göstermeye çalışır. Yalan yanlış, mübalağa yaparak anlattığı hikâyelerinde hep kavga başlatan ve insanlara karşı saygısız davranan kendisi olur. Üstelik başlattığı kavgaları da gururla anlatır: "- Tokadı yeyince deli tavuk gibi döndü, anca porttu elimden, yatırdı mahalle aralarına. Durur muyum? Hadi ben de arkasından. Lakin tuttular. Boşver dediler, nerden baksan kravatlı. Uyduğun bir yiğit olmalı. Vurdun mu el alem pıravo demeli. Düşündüm, doğru. Ciğeri iki para etmez. Bi dene vursan yarısı boşa gider!"

Bencil Kız kardeşi Güllü'nün Ramazan'ı istemediğini bildiği halde onun çiftliğe yerleşecek olma hayaline bile keyiflenen Hamza, kendini düşünür ve keyfe gelir. Kardeşinin duyguları umurunda dahi değildir: "Fitil gibi Hamza'ysa keyiften uçuyordu. Bacısı, Ramazan efendinin karısı olup çiftliğe yerleştikten sonra, Allah'ını şaşıracaktı dünyanın."

Hırslı Hamza, insanların hakkında düşündüklerini önemseyemediği için nasıl görüldüğüne de önem verir. Çoğu zaman onu içirip Kemal'i öldürmesi gerektiğini söyleyen babasına ve Reşit'e bir yanıt veremese de içten içe kendini ispatlama gereği duyar: "Reşit emmisini en çok bu sözünden ötürü sevmeğe başlamıştı. Başlamıştı ama o da olmuş muydu yani? Göstermeliydi ölmediğini onlara! Yalnız onlara değil, memleketeye, dünyaya! Namı her yanda söylenmeliydi. "- Aşk olsun çocuğa. Daha on sekizine basmadan cinayet işledi. Helal olsun emdiği süt!" demeliler, yaşlıları kıskanmalılardı!"

Korkak Berber Reşit'in de babasının da baskılarından kurtulamayan Hamza, Kemal'i öldürme fikrine kendini veremez. Hapiste yatmak, polislerle uğraşmak istemez. Zaten Kemal'in kendine olan güveni de onu korkutur lakin evde babası parayı aldığı için tedirgin bir şekilde sürekli Hamza'yı tava getirmeye çalışır. Onların dediklerini yapamayan Hamza, çoğu akşam içer, eve geç gider: "Hamza'ysa korkuyordu Kemal'den. Oğlan gözünde alabildiğine büyümüş, adeta devleşmişti. Her gece, geç vakıtlara dek fabrikanın oradaki kebabçıda şarap içiyor, sonra bisikletine atlayıp eve dek geliyordu. Hamza birinde uzaktan uzağa izlemişti. Kemal avluya bile girmişti. Avlularında çekip vursa vurabilir, ifadesinde de "- Ardımdan geldi. Beni tehdit etti. Dövdü, tabancasını çekti. Ben de tabancayı elinden alıp kendimi korudum. Evet, efendim, tabanca onun tabancasıdır!" diyebilir, çok az bir cezaıyla da kurtulurdu ama aması vardı. Düşünüldüğü gibi kolay değildi bütün bunlar. Dönüp üstüne atılır, tabanca zamanında patlamaz, patlar hedefini bulmuyabilirdi. Hedefini bulmadı mı biliyordu sap gibi yanacağını. Korkuyordu açıkçası!"

Palavracı Kendisini üstün göstermeyi seven Hamza, kendini abartır. Girdiği hapisanede de palavra uydurmaya başlayınca çeşitli cinayetlerden hüküm yemiş İbrahim tarafından fark edilip susturulur: "Biz, bacısının ardında dolanılacak adam mıyız? Yer miyiz bunu? İki paralık bir oğlan bacımızın ardına düşsün... olur mu? Kitaba sığar mı? Karnım almadı efendi, töbe... Bir dostum var, kocca fabrikanın müdürünün avradı. Beni nasıl seviyor, bildiğin gibi değil. Öl deyim aniden ölür. Öyle avrat ki... Çeşitli cinayetlerden yirmi dört yıla hükümlü İbrahim sözün tam burasında basını yorgandan çıkarıp: -Hanginiz hanginizin avradıydınız? diye sorunca, kahkahalar yükseldi. Hamza'nın duru beyaz yüzü al gibi kızardı."

Dalkavuk Hamza, hapiste tanıdığı 24 yıla hükümlü İbrahim'den korkar ve korktuğu için de adamın her dediğini onaylar, ne derse yapar, kendisinden hoşlanmasına ve ilgi göstermesine de kızmaz. İbrahim kendisini kız gibi görür, başına püskül bile takıp seyreder. Hamza da bundan keyiflenir: “O günden sonra Hamza, yirmi dört yıla hükümlü katil İbrahim'in çevresinde pervane kesildi. “İbram abi” aşağı, “İbram abi” yukarı. Yatağını da İbrahim'in yatağı yanına taşımıştı. Yemeklerini birlikte yiyor, çayı, kahveyi birlikte içiyor, Hamza'nın sık sık gelen ziyaretçilerine birlikte çıkıp, birlikte konuşuyorlardı.”